Aivaras POŽAITIS

LAUKIMAS.

Visai neromantiška istorija

Visos nuotraukos Aivaro Požaičio, nebent prie pačios nuotraukos parašyta kitaip.

TAI, KĄ NORI TAPTI RAŠYTOJU?

jei nesiveržia iš tavęs
nepaisant nieko,
nedaryk to.
kol neišsilies neprašytai iš tavo
širdies ir proto, tavo burnos,
tavo vidurių,
nedaryk to.
jei prasėdi valandų valandas
spoksodamas į kompiuterio ekraną
ar susikūprinęs virš
mašinėlės
ieškodamas žodžių,
nedaryk to.
jei rašai dėl pinigų ar
garbės,
nedaryk to.
jei nori įsitempti
į lovą moterų,
nedaryk to.
jei tau reikia sėdėti ir
perrašinėti, perrašinėti,
nedaryk to.
jei vien galvoti apie tai – sunkus darbas,
nerašyk.
jei bandai rašyti
kaip kiti,
pamiršk tai.

jei nori sulaukti staugsimo, besiveržiančio
iš tavęs,
lauk kantriai.
jei taip ir nesulauksi,
užsiimk kitkuo.
jei iš pradžių nori perskaityti tai savo žmonai,
draugui arba draugei,
tėvams ar dar kam nors,
nesi dar pasiruošęs.

nebūk kaip dauguma rašytojų,
nebūk kaip tūkstančiai žmonių,
vadinančių save rašytojais,
nebūk nykus ir nuobodus, ir
pretenzingas, nebūk graužiamas
savimeilės.
pasaulio bibliotekos
numirė iš
nuobodulio
nuo tokių kaip tu.
neprisidėk.
nedaryk to.
kol tai neišsiverš
iš tavo sielos raketa,
kol tylėjimas neims
varyti iš proto ar į
savižudybę, ar žmogžudystę,
nedaryk to.
kol saulė tavo viduje
neims svilinti žarnų,
nedaryk to.

o kai tikrai ateis laikas,
tai atsitiks
savaime ir tęsis tol,
kol mirsi ar tai mirs
tavyje.

kito kelio nėra.

niekada nebuvo.

Charles Bukowski, „Pragaras skirtas vienišiems“

I

Esu pradedantis undergroundo rašytojas. O buvau undergroundo rašytojas, ne dėl to, kad norėčiau būti undergroundo rašytojas, bet nemokėjau mėgsti ryšių.

Štai dabar voliojausi ant žemės. Savaitę nesiskutęs. Nesiprausęs. Sutaršytais plaukais. Ir dar skaudančia galva. Sėkmingai pardaviau savo pirmą novelę ir gavęs du šimtus eurų, bandžiau juos prataškyti visus iki vieno, nes koks skirtumas. Bet man nepavyko. Tas novelė buvo ėjimas va bank - praeis arba nepraeis. Kaip su Titaniku. Vis vien teks rašyti, negalėsiu sustoti.

Nors tai ir nebuvo dideli pinigai, bet jie buvo garantas, kad aš galiu prasimušti, kad skaitytojams patinka tai, ką darau. Bent tuo guodžiausi.

Visur mėtėsi šukės. Bet ne dėl to, kad kas nors sudužo. O dėl to, kad pastatas buvo apleistas. O viskas išdaužyta per daug metų. Aplink tokia netvarka. Žinoma, čia tvarkos nė negalėjo būti...

Laimono Skorodumovo nuotr.

Žodžiu, visus, kurie šitoj skylėj gėrė, miestas praminė undergroundu. Geriau nei kokiais velniais.

Čia reikėjo sugebėti girtam nulūžti taip, kad nieko nesusipjaustytum. Ant žemės vien tik smulkios stiklo šukės. Tas, kuris atsikeldavo kruvinas arba susipjaustęs švarką, buvo vadinamas netikusiu.

Jokūbo Dargio nuotr.

Taip atrodė mano pasaulis. Bent backgrounde.

Jokūbo Dargio nuotr.

Šone atsirėmęs į sieną ir galvą užvertęs į viršų sėdėjo Salivanas.

-Seni, nereikėjo maišyti, - mokė mane jis

- Nepamenu, kad maišiau, - tryniau aš, vis vien pokalbis niekur nevedė

- Pažiūrėk į butelius, - ir parodė pirštu į visą kalną butelių. Ten buvo skirtingų rūšių gėrimai ir jis man pirštu vedžiojo, ką geriau ir kiek.

Mes čia buvom keturiese. Aš rašytojas ir trys poetai. Atsikėlė iš aplinkinių kaimų ir miestelių į šį dvokiantį miestą. Skaitai jų tekstus ir jauti kaip prasimuša čiobrelių ir jonažolių tvaikas. Gamtos vaikų kliedesiai. Miestui reikėjo ne to. Bet aš jiems niekuomet to ir nesakiau. Visgi, buvo šiokios tokios vietinės žvaigždės. Apie juos daug kalbėta. Ir štai visi dabar voliojosi ant žemės kartu su manim.

Dažnai taip nutinka, jei tėvai kaime ar mažam miestely, laikė pririšę prie pavadėlio, dažniau merginas ir jos išvažiuoja į miestą. Jos atitrūksta. Tai čia

buvo jų atvejis. Tik jie ne merginos. Ir tas atitrūkimas nepakėlė jų poezijos į neregėtas aukštumas. Veikiau priešingai. Visai šarabanai atsisuko.

Saša surūkė cigaretę. Vėliau dar vieną.

- Ble, nedūmink, seni, - sušuko Salivanas ir paskubom ištraukė užrašų knygutę.

Tokiomis akimirkomis ir tokiose skylėse, gimsta poezija...

Žinot, galvojat, kad jau perpratot, ką jau manau apie poeziją arba galvojat, kad nieko visiškai neišmanau. Pats pradėjau nuo poezijos… Buvau ne tik užsislapstinęs undergroundo rašytojas, bet ir slaptas poetas. Iš tikrųjų, mano poezija slapta, progresavo geriant su šitais bičais, šitam šūde. Tam reikėjo daug pastangų. Gerti… O kodėl mes išvis gėrėm šitam šūde?

Jokūbo Dargio nuotr.

Daugiau nebuvo kur, kai visų akys įsmeigtos į tave... Ne į mane. Bet į poetus.

Vakar buvo. Snigo trečiadienis.

Lenkiasi pušys – kruvinos eglės – tik aukštesnės.

Dužo stiklas…

Supjausto kraujas, mano, tavo, mūsų.

Kabelių mazguos -

tai siela, sieloje, sielos – verlibras

Tai rimas – pasaka ir poezijos tvaikas.

Atėjo civilizacijų aušra..

Vadinasi poryt bus ketvirtadienis. Vakar.

Klykė žuvėdros. Dužo stiklas. Pirmadienis.

Religija – karas, pradėjo, pradėti. Prasidėjo laukimo era.

Atsidėjo. Atsidavė.

Sekmadienis.

Poryt buvo gegutė.

Aštuntą savaitės dieną kabėjau. Muzika skriedavo pirmyn.

Kažkas kažkur surado žodyną. Nesuprantamos mano kalbos.

Net ne vieną, nes reikia. Skaitė visas miestas. Kur tu?

Žemė žegnojos, kryžkelės žegnojos…

Aš iškart juos perpratau. Kiek manot, reikėjo išgerti, kad pradėti rašyti apie besižegnojančias kryžkeles ir kiek reikėjo išgerti, kad tai suprasti? Čia nebuvo jokios šunybės. Šunybė buvo tame, kad jei kas nors kritikuodavo, reikėdavo atsišaudyti, jog oponentas nesupranta estetikos, neturi išsilavinimo ir panašiais briedais. Tai leisdavo mūsų poetams pasijusti truputi geriau.

Gali atrodyti kitaip, bet tam visiškai neprieštarauju. Juk, juos vadino talentais. Jie buvo liaupsinami. Keliami į aukštumas. Negi gali su tuo ginčytis?

Kaip ten bebuvo, reikėjo ropštis viršun. Gėrėm kažkokiam rūsyje, patamsiuos. Kaip tarakonai. Paprastai tamsoj ir slepias visokie tokie neaiškūs tipai, iškrypėliai, sadistai. Mes tokie nebuvom. Bent jau aš - undergroundo rašytojas.

Jokūbo Dargio nuotr.

Lipant laiptais aukštyn, Salivanas skaitė savo rašliavas:

Gražios gėlė žydi mėšle,
Kuo jo daugiau – tuo jos labiau
Iškelia savo žiedus į saulę

Nežinau, ką jis norėjo tuo pasakyti. Bet jam tai pavyko. Tikrai...

Sako, tokia poezijos prigimtis – perduoti žinutę, bet ji tik ūžė man galvą. O ją skaudėjo. Viską skaudėjo. Buvau kaip prinokęs obuolys. Daužtas iš visų pusių.

Prieš išeidamas paskutines pakopas, atsisveikinau su poetais. Nematysiu jų bent iki kito karto. Daugiau ir nenorėjau…

Iki miesto reikėjo nurėplioti apie 6 kilometrus. Aplink vien tik miškas.

Krūmai. Paukščiai skraidžioja. Kregždės naršo pirmyn atgal. Vėjas pučia. Beveik poezija. Tik be žodinė. O aš kaip benamis.

Ant kelio telkšojo bala. Pažiūrėjau į ją. Tiksliau į savo atspindį. Tokie žmonės kaip jis vadinami, bledstvom. Reikėjo nusigauti namo, neatkreipiant per didelio dėmesio ir persirengti. Nusiskusti. Susišukuoti. Ir vėl vaidinti dorą pilietį. Tokį kokį norėjo matyti kiti.

Visuomenė man niekuomet nepatiko. Ji visuomet mato tik tai, kas gražu. Dar ji griebiasi Dievo. Visuomet Dievo. Deja, visa kita jai nerūpėjo. Man priešingai, visuomet rūpėjo backgroundas. Juk jis ir sudaro visą visumą. Todėl taip ir nutiko, kad visuomenė nesuprato manęs, o aš nesupratau jos, prasilenkė mūsų žiūros kampai. Jie mane vadindavo piktu, griežtu, bet teisingu. Aš juos siųsdavau nachuj, jei būtų teisingumas, gerčiau vienu aukštu aukščiau.

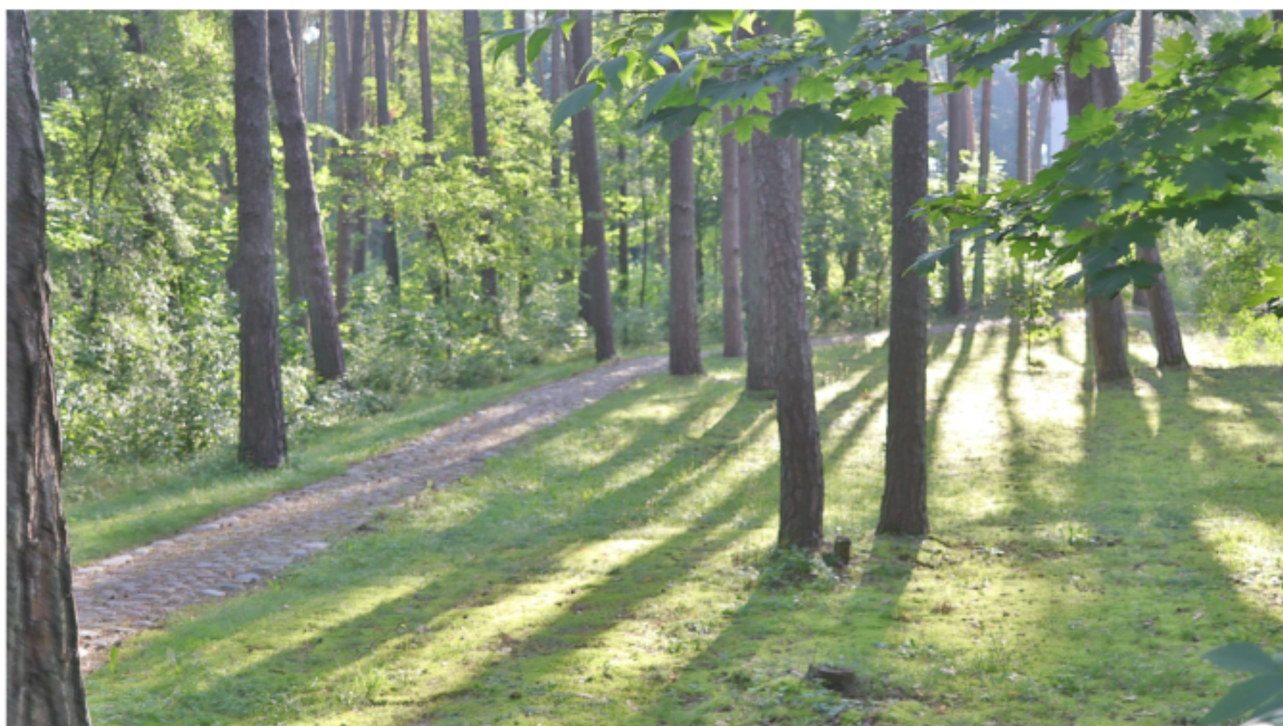
Jokūbo Dargio nuotr.

Man patiko toks gyvenimo būdas, patiko gulėti neaišku kur, pagiriotam. Tai yra backgroundas…. Tai yra undergroundas... Tai kuria tave iš vidaus.

Nuo asfalto kilo kaitra.

Nebuvo nė vieno debesies. Tad, saulė galėjo spigint kiek nori. Būtent šiandien, jai prisireikė tą padaryti.

Dideliu greičiu, pravažiavo automobilis. Per dieną šioje apylinkėje pravažiuoja du tokie ir geriau jų nestabdyti. Galėjai būti prikultas. Jie skubėjo.

Jie visuomet skuba. Nors važiuoti čia nebuvo kur. Gal dėl to ir važiavo miškais? Bandžiau įsivaizduoti, jog jie didina greitį, pamatę mane. Nors taip nebuvo. Bet ta mintis atrodė juokinga.

Aurora, Aurora.

Pasakyk, ar girdi?

Skambėjo eilutė iš Šašos eilėraščio. Jis parašė jį praeitąkart, būdamas visiškai girtas. Ir išgarsėjo. Matyt, talentas prasimušė iš vidaus.

O, tie poetai sugeba sulįsti į smegenis, visa savo esybe. Reikėjo kažkaip to nusikratyti. Kaip įkyri daina ar melodija. Bet man pagirios...o priešais ilgas kelias namo. Nors neturėjau, su kuo pasikalbėti ir kelias prailgo. Bet geriau nieko negu tai.

Aurora…

Blet…

II

Ėjimas monotoniškas veiksmas. Kai eini ilgus atstumus, visuomet galvoji apie pačius svarbiausius dalykus. Kada tai baigsis? Ar dar daug liko? Kaip sau įkyrėjau….

Apsidebesavo.

Lietus ruošėsi griūti ant manęs visa savo galia. To dar blet ir betrūko. Mano drabužiai ir taip jau atsidavė prakaitu, alkoholiu, dar prisidės ir lietaus drėgmės kvapas. Galėjau palaukti stotelėj. Bet stotelių čia nebuvo. Nieko nebuvo. Bet iš kitos pusės, turiu apie ką pasakoti. Pas mus pasakojimas ir jo sudaromas vaizdinys labai svarbus. Nesvarbu apie ką. Svarbiausia kalbėti. Kalbėti ir nenustoti, kol būsi priverstas baigti.

Kai bandžiau prakišti savo novelę, viena redaktorė manęs paklausė, kodėl tiek daug keikiuosi? Blet, rašau realizmą, o ne skinu žibuokles.

Kažkaip keikimasis tapatinimas su tuo, jog jei keikiesi rašydamas,neturi, ką pasakyti. Nors kartais keiksmažodis vertas daugiau nei tūkstančio žodžių. Ir taip nėra, kada keikiesi tam, kad tik keiktis. O kada bandai nupiešti bendrą vaizdą. Tarkim, blet, eina nachuj tie trys jobani poetai – iškart galima suprasti, jog kalba sukasi apie tris, negebančius kurti poezijos poetus. Visai kita, kai keiksmas tampa tik garsine išraiška. Kažkoks stūgavimas. Tik leidžiant garsus. Bet pabandyk tai paaiškinti redaktorei. Ji pasiūlė naudoti bent lietuviškus keiksmažodžius, kurie išvis yra pravalas. Jie neatskleidžia to, ką ketinu pasakyti. Šmikis su ausytėm, kurva.

Tokios mintys buvo mane apėmusios einant. Visuomet apimdavo. Todėl dažnai vengdavau eiti didelius atstumus.

Miškui visai nerūpėjo apie ką galvojau. Jis siūravo, braškėjo nuo vėjo, kuris vis smarkyn. Žinojau, kad sustoti negalėjau, pačiam teks nueiti visą

atstumą. Ypač, jei lis. Negi stovėsi ir lauksi, kol visas peršlapsi? Klausimai jau buvo išsibaigę… Nejučiom mintimis pradėjau eiliuoti:

Ir ko tie prakeikti poetai kankinasi?

Ir vėl klausimas… Kaip gyvenimas – taip klausimas.

Bet mano mintis pertraukė, netikėtai iš krūmo išlindęs, Saša.

Pašnibždom deklamavo savo Aurorą. Nuo kurios bandžiau pabėgti. Bet reikia pripažinti, kad tokio jauno amžiaus žmogui, patekus į didesnį miestą, tai buvo jo Olimpo viršūnė. Bet jis nieko daugiau nemokėjo, kaip megzti ryšius, kurių jam reikėjo į tą Olimpą užlipti. Tiksliau, kad jie jį stumte užstumtų. Todėl ir tapau undergroundo rašytoju. Tavęs niekas nežino, bet bent jau nejudina, kai nereikia ir tu visuomet savo vietoj. Paprastai Sašai už ryšius tekdavo labai daug dirbti: nešioti baldus arba pilti ant akių dienų dienom, savaičių savaitėm. Jam tai geruoju nesibaigs. Kai pamatai, kiek žmogus stengiasi nešioti kušetes, kad paliktų tik savo vardą ant eilėraščio, ateities kartoms, kurios jo neskaitys. Pagalvoji, kad gerai, kad tu tik undergroundo rašytojas. Nežinomas, bent bet jau laisvas. O ir rašyti Saša negalėjo apie bet ką – turėjo nerašytas taisykles, kaip įtikti publikai. Aš tokių taisyklių neturėjau, todėl buvau laisvas rašyti ką noriu,

kiek noriu. Galėjau ir ištęsti, ir nuklysti į lankas. Sunkiausia buvo tik, kad turėjau įtikti auditorijai, pats savo nuožiūra.

Kai Saša išlindo iš krūmo – atrodo gervuogių - miesto žmogui sunku atskirti tokius dalykus - tik nusibraukė visokias žoles ir vabalus. Bet jis nebaigė deklamuoti savo Auroros, tad tyliai judino lūpas:

Aurora, Aurora,

Pasakyk ar girdi?

Aurora, Aurora,

Tavo akyse

dega ugnis

Aurora, tik neužpūsk jos, -

Kūrenk tik kūrenk

be atvangos…

Ar girdi?

Ir taip toliau.

-Kaip tu čia beveik su manim lygiai atėjai? - nustebęs paklausiau.

- Atėjau trumpesniu keliu.

-Yra trumpesnis kelias? Kodėl man nieko apie jį nesakėt?

-Mes susilažinom su Salivanu ir Ryčka, kad pavysiu tave, - dusdamas paaiškino jis man.

Jis kiek pasilenkė. Pasispjaudė:

- Bet nebėgau.

- Kas už tai?

-A?

- Iš ko susilažinot?

- Kad tas, kas laimės galės prisiduot visus butelius. Ten jų nemažai.

- Vis šis tas.

Galėjo būti ir nieko. Dabar dar Sašai reikės ir grįžti pačiam tų butelių pasiimti. Žmogui visuomet reikia naštos. Jis negali išbūti nieko nenešęs. Tai namo, tai iš namų. Keistas sutvėrimas.

Vėliau Saša n-tąjį kartą man pasakojo, kai neišlaikė egzaminų ir kaip vos ne vos pabaigė mokyklą. Tą istoriją tikrai buvau girdėjęs bent 100 kartų. Tik kiekvienąkart skyrėsi pasakojimo detalės. Jis nevengė pasakyti ir to, jog nepaisant visko ir tai, kaip paskui žiniasklaida jį vaizdavo, jis vis vien tapo „didžiu poetu“. Toks tas poeto gyvenimas. Todėl nesunku suprasti, kodėl būtent toks tas poeto gyvenimas.

Abu kartu prižingsniavome prie ženklo – „Centras 2“ ir visokių rodyklių. Eismas išaugo. Girdėjosi pikti pypinimai. Žmones, kurie atvykdavo iš kitų miestų į mūsų miestą pasiklausyti pypinimų, visuomet nusigąsdavo. Bet nebuvo ko bijoti. Šitam mieste, pypina taip dažnai, kad pamiršta, jog galima ir nepypinti.

Už ženklo, ėjo kelių išsiskyrimas. Vienas kelias vedė link stoties. Kitas jau pas Sašą. Mes čia išsiskyrėme. Paspaudėme vienas kitam rankas.

- Tai iki kitos savaitės, - sulemeno Saša.

Palinksėjau galva. Ir mes atsiskyrėm.

Aš negyvenau šitame mieste. Man jis tebuvo tarpinė stotelė. Visuomet kai norėjau sugerti su poetais, atvykdavau į stotį. Ir mes kažkaip vargais negalais su visais buteliais nusigaudavom už miesto ir nueidavaom iki to apleisto pastato. Taip ir neši savo naštą. Iš pradžių Saša turėjo mašiną, bet ši sugedo. O poetas neužsidirbo naujai. O gėrimas pas mus tapo tradicija, kurios sunku nusikratyti.

Teko vargti, kol prasibroviau per pėsčiųjų perėją. Jei reiktų perėjos žvėries, su dabartine išvaizda, tikrai tam tikčiau. Ble, kaip trolis iš po tilto.

Ketinau eiti iki Centrinės metro stoties. Iš ten šauti namo. Kiek pailsėti. Ir vėl atvirsti į žmogų.

Visur maišėsi žmonės. Pulkai žmonių. Matyt, neseniai buvo atvykimas. Užtruks, kol jie išsiskirstys. Jie kėsinosi į mano gyvybinę erdvę. Taip vadinau erdvę, kurios man reikėjo kvėpuoti, organams funkcionuoti ir kad nebūčiau toks piktas.

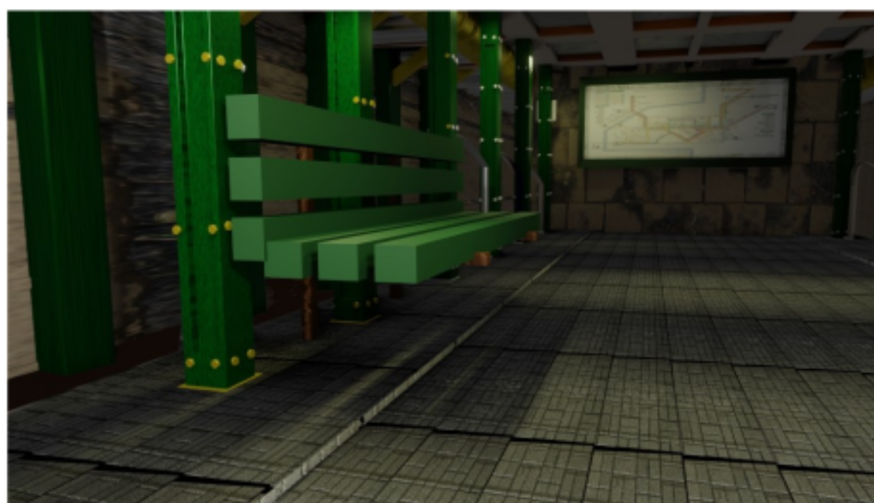

Link metro. Protarpiais, vos girdimai skambėjo gitarų muzika ir merginos vokalas. Visi tie žmonės, lipo vieni kitiems per galvas. Lipo ir man. Bet aš stengiausi tiek neprisileisti. Lagaminais braukė per kojas. Aš broviausi. Brovėsi per mane. Muzika sustiprėjo.

Viena moteris pametė lagaminą su visais savo daiktais. Šis atsisegė. Viskas išbyrėjo. Kažkoks vyras puolė padėti. Vyras. Visuomet vyras.

III

Ir tada metro, pro juos išvydau ją…

Evelin. Savo mokyklinę meilę….

Žmonėms, kiek nuslūgus. Sakau nuslūgus, nes čia buvo žmonių jūra. O jie ošė kaip banga.

Ji vilkėjo ryškia raudona suknele, kuri atidengė jos papus. Papai nuo krūties skyrėsi, nes krūtis minkšta ir švelni, o papas visuomet didelis, šiurkštus ir grubus. Palaidi plaukai draikstėsi nuo vėjo, kuris įsisukdavo per duris. Jos atsiverdavo kam nors įėjus į stotį. O ir ji stovėjo ant pilko grindinio visiškai basa. Ji žavi – ji gražuolė, o aš pabaisa – mauras.

Atokiau nuo jų, ant stiprintuvo sėdėjo gitaristas. Brazdino savo gitarą.

Stengėsi nežiūrėti į jos papus. Bet jam tai vis nepavykdavo. Nepavyko ir būriui paauglių, kurie vis žvilgčiojo pro suolo kampą.

Netoliese jos viena geriausių draugų grojo barškučiais. Kiek prisimenu, jos niekuomet nesiskirdavo.

Keletas vyrų įmėtė saują monetų, į jos pravirą gitaros krepšį. Ji tik palinksėdavo galva, nusišypsodavo ir pasakydavo:

- Ačiū.

Žinojau, kad ji grojo grupėje, bet niekad nemaniau, kad ją sutiksiu, būtent čia. Stengiausi per daug neatkreipti į save dėmesio. Prisėdau prie suolo netoli žvengiančių paauglių. Vos tik atsisėdau, jie visi išsiskirstė. Ji juos pastebėjo ir jiems pamojo savo ranka atsisveikindama.

Telefonas beveik ruošėsi mirti. Gerai, kad eidamas nesinaudojau. Dabar galiu bent pažiūrėti kiek valandų, nes ką daugiau veikti, jei netikrinti valandas?

Metro bus po 30 minučių. Vis atsiversdavau telefoną imituodamas veiksmą, kai žiūri kiek valandų, vaizduodamas, jog skubi.

Akimis žvilgčiojau į ją. Būrys vyrų sustodavo pažiūrėti jos papus, nes ji aiškiai prasidainavo, o muzikantai prasigrojo į šoną. Jie spoksojo. Bet kam kas rūpi?

Krūtys – tai pieno liaukos, kurias dengia riebalinis audinys. Dažniausiai jį turi moterys ir apie 0.5% pasaulio vyrų, kai kurie net geba gaminti pieną. Realybė ne tokia stebuklinga ir magiška. Kai pradedi suprasti pasaulį, jis nėra toks įdomus.

Vaikiškas meiles, prisiminti po kelerių metų, visuomet būna sunku, ne dėl to, kad jos palieka gilų įspaudą, o todėl, kad kai pasižiūri atgal, galvoji, kokie mes kvaili tada buvom. Ir kitiems taip būna meilė po meilės. Paskui įvyksta momentas, kada kažkas pasikeičia. Ir pasižiūri į savo gyvenimą visai kitoje šviesoje ir sakai „nu jo". Kiti teisina, jog buvot vaikai. Bet čia ne tame esmė.

Mus su ja daug metų siejo glaudus ryšys. Bet ne, aš jos nedulkinau ir net nebučiavau. Ir tiesa sakant, ji man nelabai ir rūpėjo.

Ji turėjo tokią draugę - Šo. Ji dabar grojo barškučiais. Tokia išplaukus, visiškai atsipalaidavus. Visuomet kaife. Nuo pat pirmos dienos, kiek jas prisimenu.

Mokyklose neleidžiama rinktis klasių, kur nori būti. Jos yra sumetamos į krūvą ir maždaug arba sueis arba ne. Visai kaip darant sriubą ir nesvarbu ar sudedamos dalys dera. Jei prilipo gerai, jei neprilipo, nieko tokio. Niekuomet niekas niekada neatsižvelgia į dalykus, jog paskui tos asmenybės niekuomet nesutaria. Ir paskui, jau pasibaigus mokyklai, kolioja vieni kitus ir nenori prisiminti.

Dar kartais pasitaiko, jog išlenda koks rūpestingas tėvelis. Kaip būna ir su visokiais Pilypais iš kanapių, ir baigiamojoje mokyklos šventėje, padaro kvailą

pareiškimą. Kadangi, pati šventė kvaila, tai tas kvailas pareiškimas puikiai atitikdavo šventės dvasią:

- Sutarkit gražiai ir laikykit po baigimo ryšius, nes jums visuomet gali prireikti vieni kitų pagalbos. Gal tavo draugas bus kardiochirurgas, o tu advokatas ir jūs galėsit vienas kitam padėti.

Man tėvas tuo metu sakė:

- Klausyk, kokius gerus patarimus duoda.

Man jų patarimų visai nereikėjo. Po tiek metų tos asmenybės tiek atsidubasindavo tarpusavyje, kad visos kalbos apie ryšius, nesibaigiančias draugystes buvo tuščios ir niekingos.

Bet mes jau nukrypom…

Kaip ir grupės grojama melodija, ėjo pro šalį, lygiai taip pat pro šalį, tekėjo ir mano prisiminimai.

Taigi, taip nutiko, jog Šo, Evelin ir aš patekom į vieną klasę. Nuo pat pirmos dienos, jos nesiskyrė. Buvo pažįstamos nuo pat vaikystės, nuo darželio. Jos pačios geriausios draugės. Sėdėjo kartu, nusirašė kartu, fotkinosi kartu, šnekėjo nereikšmingus dalykus kartu, visus knisdavo kartu ir panašiai. Maždaug tokia, kokia gali būti dviejų geriausių draugių draugystė. Ir visuomet kaip dvi geriausios draugės viena kitą vadino „draugutėm“. Visuomet tik jos dvi. Vis bandydavo įlįsti į jų tarpą kokia nors trečia, buvo tokia Jolanta – raudonplaukė. Bet jai vis nepavykdavo.

Vieną dieną, kai atėjom iki aukštesnės pakopos mokyklos. Tuomet, kai daugeliui prasideda audros arba atsisukinėja pirmi šarabanai gyvenime, jos pradėjo mane sekioti. Visur. Sėsdavosi dviese už manęs. Bet čia tik smulkmenos ir jos nereikšmingos…. Daugmaž vaizdui susidaryti. Gal tos smulkmenos atrodo nereikšmingos man, nes niekad negebėjau perprast ženklų,

kitiems jie galbūt visuomet labai svarbūs. Maniau, kad taip elgėsi kaip visi vaikai, kurie norėdavo atkreipti savo tėvų dėmesį į savo užgaidas.

Muzika nutilo. Šo atkreipė Evelin dėmesį į mane. Mano telefonas iškrito. Dužo. Ne pirmas kartas. Teks įsigyti kitą. Galbūt. Kai ką nors parašysiu.

- Matai, pažiūrėk koks galėjo būti tavo gyvenimas, - nors vaizdavo, kad sako paslapčia, viskas girdėjosi, nors ir labai labai tyliai. Jos neva susiglaudė. O Evelin persibraukė savo plaukus.

Ilgai pajuokiamai žiūrėjo į mane. Šiandien sumauta diena. Tai saulė šviečia ne laiku. Tai ne laiku iškrenta telefonas. Ir būtent šiandien viskas vienu metu. Evelin nusijuokė, piktu juoku. Aš persėdau. Tik stebėjau jas. Nesistengiau nieko jiems pasakyti.

Metro. Ir velniai jo nematė. Mačiau, kad grupė jau pakuojasi daiktus.

Išsitraukiau daug monetų. Krūvoj bus apie 2 eurus. Akimis sugaudžiau paauglį ir paliepiau jam įmesti į grupės krepšį ir pasakyti:

- Dar penkiolika minučių. Ne daugiau.

Jie vėl susidėjo savo aparatūrą. Ir ji vėl užgiedojo. Iš rankų gestų supratau, kad kažką įtarė ir kad nebenorėjo groti.

Muzika vėl plaukė. Vėl plaukė ir mano prisiminimai.

IV

Viskas apsivertė tuomet, kai pradėjo artėti dešimtmetės mokyklos pabaiga. Liko trys mėnesiai. Tiems, kas nežino. Kai kurios mokyklos turi tik dešimt klasių ir vėliau po dešimtos klasės, mokiniai yra atsijojami ir siunčiami velniop po kitas mokyklas. Tai yra paprasčiausias būdas žmogų gyvenime pirmąkart pasiųsti velniop, o jis neturi kaip tam priešintis. Aplink mūsų mokykla, regione, buvo 4 tokios pačios, bet su 12 klasių. Visos jos pasižymėjo maža tikimybė, kad Evelin ir Šo toliau pavyks būti drauge, tai ką kalbėti apie mane ir Evelin.

Viena saulėta diena.

Šo ir Evelin manęs patykojo išeinančio iš mokyklos.

- Ar nieko nenori man pasakyti? - tarė ji.

Tik norėjau išeiti iš mokyklos. Ir kuo greičiau. Mokykla man visuomet buvo tokia vieta, nuo kurios bėgdavau kaip velnias nuo kryžiaus. Nors nebuvau tikintis ar religingas, bet neradau kitos analogijos. O šita daugeliui pažįstama.

Pamenu, jog akyse mačiau kažko tikėjimąsi. Ji man dėjo savo rankas ant pečių. Aš jas atitraukiau ir ištariau:

- Ne šiandien.

Nueidamas girdėjau, kai Šo ją erzino:

- Kaip tau sekasi su laiminguoju tavo princu?

Niekada nesakiau nei Evelin, nei Šo - Evelin man niekuomet nepatiko, nors ir buvau paauglys, bet galėjau suprasti tokius dalykus. Šo – visai kitas reikalas. Paskui Šo visuomet vaikščiojo krūvos bachūrų – plikų, skųstų, žaliūkų,

išstypėlių ir kokių tik nori. O kadangi Šo ir Evelin niekuomet nesiskirdavo, tai ir Evelin supo krūvos bernų. Šie pamėgo daryti masažą Evelin. Tiesiog iš oro, mokyklos koridoriuose jas apspisdavo būrys spuoguotos chebros ir pasiūlydavo patrint nugaras. Jos net nenutuokė, jog pusė mokyklos aptarinėdavo jas. Na, žinot, klaidingai manoma, jog visi vaikinai mėgsta pasakoti visokius savo nuotykius su merginos. Ne visi, bet kai kurie nieko sau tikrai nepasilieka. Vardan pagyrų, atsisako, intymaus ryšio su moterimis. Žodis intymus vėliau buvo sutapatintas su erotika ir tapo tabu. Kadangi, vėliau jau gyvenime supratau, jog ne visi žmonės moka atsiversti žodyną, aš jums pasakysiu, jog ***intymùs [pranc. Intime - giliausias, pats vidinis], grynai asmeniškas, skirtas patiems artimiausiems; draugiškas, artimas***. Kai supranti, kuo tie žodžiai skiriasi tarpusavyje ir kai pradedi suprasti santykius, tada jau esi nebe vaikas. Sveikas atvykęs į suaugusiųjų pasaulį.

Aš vėl nukrypau…

Taigi, po masažų seansų, koridoriuose galėjai klausytis:

- Tai, nachui jūs ten jas minkot?

- Kaip tu nesupranti. Matai, kokie tos papai. Tipo masažas, - žvengia saujoj. - O ranka netyčia ima ir nuslenka.

Gal jis ir norėjo intymaus ryšio. To paslaptingo. Magiško. Jaučiamo. Sunkiai išreiškiamais žodžiais. Bet pasitaikydavo, jog kai kurie vaikinai manydavo, jog tai mergaitiškas užsiėmimas. Ir todėl visokiom įmanom priemonėm, kategoriškai neigė, kad jie to siekia. Kartais taip nutinka, kad kai mes labai kažko norim, kad stengiamės nuo to gintis, neigti. Ir kuo labiau tai neigi, tuo labiau visi supranta, kad to nori.

Į Evelin galima žiūrėti kaip į beprotiškai beviltišką romantikę arba ligonę. Arba viena ir kita. Ji matė, kad nebus mano iniciatyvos. Jokios iniciatyvos, tad ėmėsi jos pati. Susirado vaikiną su mano vardu ir pati jam pasiūlė draugauti.

Jie bendravo apie dvi savaites, kol jis ją paliko. Nežinau, ar tai, ką ketinu dabar papasakoti buvo iš tikrųjų, bet man tai perdavė vienas mano mokyklos draugų – Tadeus. Jis pasakojo, jog matė Šo ir Evelin sėdint atokiau nuo visų prie spintelių. Spintelės mokykloje griežtai skirtos tik mokyklos uniformų švarkams. Be to ten buvo tikrai nebloga vieta nuo visų pasislėpti. Be to, nežinojau, kaip Tadeus ten pateko, koks jo vaidmuo. Spėjau, jog jis turbūt paslapčiom draugavo su Šo. Ir ši greičiausiai jam išpasakodavo visas Evelin paslaptis. Kad ir kokie vaikai mes buvom ir kaip dabar viskas atrodė kvailai, bet tais laikais, tai būta labai svarbių dalykų.

- Kodėl tu draugauji su juo? - anot Tadeus, pasiteravo pas Evelin Šo.

- Aš ruošiuosi, jei Erikas netyčia manęs kabintų.

Niekuomet nesupratau, ką manyje įžvelgė Evelin. Man daug labiau patiko Šo. Ir tuo pačiu man nepatiko Šo. Toks tas gyvenimas – tai kryžminė keletos priešybių ugnis.

Vėliau, praėjus kelioms savaitės. Evelin savo ašaromis plovė mokyklą.

- Atsakau, man jos reikėjo tik dėl papų, - didžiavosi Erikas, rodydamas rankomis menamus iškilumus.

V

Dešimtmetė mokykla baigėsi. Mano spėjimas nepasiteisino. Ir patekau į vieną klasę su Evelin. Nebuvo tik Šo. Ją perkelė į visai kitą mokyklą. Bet kadangi, gyvename *smartfonų* eroje, tai Evelin ir Šo, bent jau nuotoliniais ryšiais nesiskyrė. Ir viena kitai raportuodavo savo pasiekimus. O joms sunkiau sekėsi ir sutikti už mokyklos, nes jas skyrė skirtingų miestų atstumas.

Pirmas Evelin pasiekimas buvo tas, jog per daugelį dalykų, jai pavyko atsisėsti šalia manęs, viename suole. Man buvo vis vien. Jai tai buvo labai svarbu.

Niekaip negalėjau suprasti, ką ji manyje įžvelgė. Todėl tai mane ir gąsdino. Tik po daugelių metų suprasiu, jog kartais susižavėjimas yra gilesnis ryšys, kurio visai nereikia suprasti. Tame ir bus esmė, rasti žmoguje tai, ko jis pats nemato. Lygiai taip pat, kaip deimantų meistras… Juk deimantai iš pradžių būna neapdoroti akmenys, pro kuriuos praeina būriai žmonių, bet jie nesupranta jų vidinio grožio. Jį gali pamatyti tik žmonės, kurie turi tam akį.

Nors ir sėdėjau su Evelin. Ji manęs visai nedomino.

Muzika vėl nutrūko.

Grupė puolė pakuotis daiktus. Šįkart vėl suradau tą patį paauglį. Pasiunčiau grupei į krepšį įmesti dar 5 eurus ir pasakyti, kad dar pabūtų 15 minučių.

- Mes jau neturim repertuaro, - skundėsi Šo. - Ką darysim?

- Grojam tą patį.

Prie jų priėjo kažkoks *bybis*. Ir numetė į gitaros krepšį 100 eurų. Lakoniškai, bet taip tyliai pasakė, kad visi girdėtų:

- Kai pabaigsit šitą, einam už kampo.

Jis tyčia pasakė taip garsiai ir supratau, kad tamsta netelpa savose kelnėse. Todėl ir pavadinau jį *bybiu. Bybis* – kas nežino, *bybiu* kitaip vadinamas lytinis organas, gal būti ir visuomenės. Žodis „lytinis“ nuo žodžio liesti. Paprastai *bybis* nemąsto, bet viską liečia. Tai toks žmogus, kuris eina ir jam viskas kliudo, nes jam visuomet stovi ir netelpa kelnėse. Kad būtų dar komiškiau įsivaizdavau jį mirusį, su kyšančiu bybiu virš žemės, kuris visiems kapinių lankytojams trukdo praeiti, bet kelia susižavėjimą. Paprastai *bybiai* galėdavo labai greitai

paimti kai kurias moteris, nes jie turėjo nemažai pinigų. Man tokia sėkmė neteko, nes buvau tik undergroundo rašytojas. Be to maniau, kad netilpti savo kelnėse yra gana sunku. Tikėjausi, kad *bybis* niekuomet netaps visuotiniu gerovės standartu, nes tada jau tikrai bus *bybis*.

Evelin išėjo su juo. Jis vedėsi ją už rankos. Jis kiek priekyje. Ji iš paskos.

- Ką darysim? - sumišo jų gitaristas

- Grojam be jos.

- Bet kaip vokalas?

- Be vokalo. Juk matai kaip gerai grojasi. Žmonės meta šaibas, - tipinė Šo.

Kol Evelin glamžėsi. Stengiausi visais būdais to neįsivaizduoti ir vėl veikiamas melodijos, panirau į savo prisiminimus….

Jos vardas Vita.

Ji buvo šviesiausias ir švelniausias pavasario sapnas, dėl kurio rodės galėtum miegoti ir nepabusti, kad jis nedingtų. Vitai nebuvo būdų atsispirti. Ir maniau, jog man pasisekė, jog Vita su mumis klasėje.

Ji tamsoko gymio. Juodais ilgais, garbiniuotais plaukais. Bet išvaizda nebuvo tokia įsimenama, kiek jos asmenybė. Vita buvo velnias įsikūnijęs į merginos kūną. Ji buvo velniūkštis. Ir ji turėjo tokį valiūkišką juoką. Nuo jo griaudėjo visi mokyklos skliautai.

Ne paslaptis, kad bėgdavau iš pamokų. Bet Vita visuomet buvo mano priežastis pasilikti. Tyčia ieškojau progų, kaip susidurti su ja. Ir ji vėliau ėmė ta suprasti.

Evelin, nejučiom ėmė pavydėti. Ir aš visai į tai nekreipiau dėmesio.

Vienos pamokos metu, dėstė toks Vorobojaves ar Varabajevas. Berods, tai būta literatūros. Skaitėm Romeo ir Džiuljetą. Jie tai vadino nagrinėjimu. Aš mačiau, kad Evelin nerimsta. Dar kelios akimirkos. Ir ji žliumbia. Verkia nesustodama. Valosi akis, kad kiti nepamatytų.

- Evelin ir Erikas dabar skaitys ištrauką iš 36 puslapio, - pasakė Varabajevas.
Evelin pasisuko į mane ir sušuko:

- Aš nekenčiu tavęs!

Ir pabėgo.

Tasai Varabajevas liko apstulbęs. Aš irgi. Varabajevas pastovėjo su kreida rankoje. Visa klasė tylėjo. Būta šurmulio. Bet po to visi nutilo. Varabajevas pastovėjo.

- Ką gi tęsiam.

Apsimėtė, kad nieko neįvyko.
Gal taip ir geriausia. Mano ir Vitos bendravimo ženklai buvo akivaizdūs. Ten tik kvailas būdamas negalėjai to pastebėti. Arba būdamas Evelin.

Po Evelin dramos, tą pačią dieną nusprendžiau, tiesiai nueiti pas Vitą. Patykojau mokyklos kieme. Patikėkite, visi įdomiausi dalykai vykdavo ne mokykloje ir ne pamokose, bet koridoriuose ir kiemuose. Kuo toliau nuo akių. Ten virė gyvenimas: visi meilės prisipažinimai, intrigos bei visos išdaigos. Nors išdaigų būta pamokose, jos nebuvo tokios drąsios.

Vita ir jos draugė, merginos dažniausiai visuomet vaikšto po dvi ir man reikėjo nemažai metų, kad tai pastebėčiau. Berods, draugė vardu Zofija. Jap, Zofija. Ji matė mane. Matyt, mano veidas rodė kažką, jog ji pasakė:

- Aš pasitrauksiu.

Vita tik linktelėjo galva. Nepakėlė akių. Net nepažiūrėjo į mane. Nusivalė mokyklinį sijoną. Turėjom uniformas – tokias juokingas. Visuomet didesnes už mus pačius. Lyg visuomet jaustumeisi, jog tau reikia suaugti.

- Vita… - ištariau

- A… - nutęsė ji.

Tai buvo dramatiška akimirka. Aš jos paklausiau. Niekuomet nežinojau, kaip pradedamos draugystės ir romanai. Viską imituodavau iš filmų. Žiūrėjau

begales filmų... Tai buvo mano mokykla. Jie mane mokė kaip mylėti, kaip nekęsti, kaip valgyti, kada tikėtis, o kada neturėti jokių vilčių. Tik iš draugų pasakojimų žinodavau apie realų gyvenimą, tarkim kaip jie susieidavo su savo „panom“, „draugėškėm“, „panėlėm“, „gazelėm“, „šliundrom“, bet maniau, kad jų pamokos čia netiks. Vita mano manymu, nebuvo nei draugeškė, nei pana, o mergina. Toks tuo metu buvo supratimas. Gal kiek per daug ją idealizavau. Kai susižavi, dingsta visas realybės pajautimas. Tarsi sapnas. Viskas praplaukia.

Ir tada, kai pasieki aukščiausią įtampos tašką savo gyvenime. Tave visuomet kažkas turi nuleisti ant žemės. Tiesiog privalo. Be to gyvenimas, tiesiog nebūtų gyvenimas.

- Ne, - ji atsakys.

- Bet kodėl? - aš paklausiu.

- Tu per didelis cinikas, - ji pradės aiškinti. - Įskaudinsi visus mano draugus.

Draugai. Visuomet draugai. Niekaip nesupratau, kaip kai kurie žmonės be draugų negalėjo nieko spręsti patys. Nors iš kitos pusės, kai kurie žmonės nieko nesprendė Dievo, tai gal čia buvo tas pats, tik kita forma?

Kelias dienas vaikščiojau kaip ne savas. Evelin į mane žiūrėjo kreivai. Aš viduje džiaugiausi, jog kažkas įvertino mano cinizmo laipsnį. O mokyklos laikais, jis nebuvo toks didelis. Bent ne taip jaučiamas.

Po to aiškaus ne, jaučiausi kaip ne savas. Paprastai žmonės tokie būna, kai išsiskiria. Man priešingai. Vita daugiau niekada man nieko nesakys ir nekreips į mane jokio dėmesio. Taip ir pabaigsim mokyklą...

Kai esi mažoje mokykloje, bėda yra visai ne ta, kad mergina tau pasako ne. Ir visai ne bėda, kad gyveni smartfonų eroje. Bėda yra, kad žmonės labai greitai perduoda informaciją per tuos smartfonus. O mažoje mokykloje ta

informacija labai greitai suvaikščioja. Ir dar mažoje mokykloje visi vieni kitus pažįsta. Tai buvo didžiausia problema.

Visuomet mokykloje esti erdvių, kur kas nors įsivaizduoja, kad yra nematomi, negirdimi, kad gali nuo visų pasislėpti, nors ten viskas girdisi net geriau negu visur kitur. Poros ten laižydavosi arba pykdavosi. O kas norėjo pajuokti ką nors, visuomet atsirasdavo ten. Pora savaičių, Vitos ma ištartas „ne“, ten buvo aptarinėjamas.

- Ir ką Vita?
- Ji jam pasakė ne.
- Bet tai kodėl?

Evelin tuo metu turbūt manęs labai nekentė.

Bybis išėjo pats pirmas. Veide tiesiog spindetė spindėjo šypsena. Akivaizdžiai gavo viską, ką norėjo, gal net daugiau. Juk numetė 100 eurų, nors paprastai stoties damos tiek nekainavo. Jam iš paskos nedrąsiai tipeno Evelin, sutaršytais plaukais. Suglamžyta suknele. Prakaituota. Šo pažiūrėjo į ją. Nusišypsojo. Evelin paėmė mikrofoną. Jį uždengė kita ranka ir paklausė:

- Gal jau baigiam?

Mes su paaugliu vėl pakartojom procedūrą. Tik šįkart didinom sumą. Praleidau vieną vieną važiavimą po kito. Man nebeliko pinigų bilietui. Tai paskutinis banknotas, bet tos sumos per mažai. Jau gana vėlu. Teks paskutinę atkarpą įveikti pėsčiomis. Atstumas kai pagalvoji ne toks jau ir didelis. Tik, kad mes visur pripratom prie patogumo.

Grupė gros paskutines 15 minučių. Tai bus greičiausiai paskutinės 15 minučių, kai matysiu Evelin. Daugiau turbūt niekuomet jos nebe pamatysiu. Miestas didelis reiškinys, o mes tik mažos skruzdės pasiklydusios jo gatvėse.

Man nedavė ramybės Šo mintis, „pažiūrėk koks galėjo būti tavo gyvenimas“. Niekaip negalėjau suprasti, ką ji reiškė ir į ką apeliavo. Jie užgrojo paskutines natas.

Evelin tuomet kelias dienas su manimi visai nesikalbėjo. Persėdo kitur. O mokykloje persėdimas į kitą suolą, buvo prilyginamas trečiajam pasauliniam karui.

Vieną vakarą pasileidau meksikietišką dramą. Paprastai jos būdavo labai efektingos. Užmušti laiką. Ir pamačiau panašią situaciją į savo. Mergina pamilo Pablo, bet Pablo mylėjo Estelitą ir vienu žodžiu… Vaidyba tragiška... Bet ta istorija mane palietė. Palietė jautriausią žmogaus vietą – širdies kampą. Reikėjo keletos dienų atsigauti. Nors vaidyba tragiška... Galėjau apie tai pamąstyti. Į mokyklą nereikėjo, nes buvo savaitgalis. Galėjau iškart parašyti Evelin, bet nors buvo smartfonų era, kartais visus reikalus žmonės spręsdavo mokykloje. Nebuvo susiformavusi kitokio pobūdžio kultūra. Tai transformacijai prireikė nemažai laiko. Kai pagalvoji, tikrai nemažai.

Galvojau… Jog meksikietiška drama man atvėrė akis – meilės visuomet būta šalia. Be to tikros. Gal net amžinos…. Pasiryžau susitaikyti su Evelin, kartui ir visiems laikams.

Nežinau, kodėl tai pasakoju. Nežinau, kodėl tai prisimenu grojant jų grupei. Bet žinau, jog tie laikai suformavo nemažą dalį mano pasaulėžiūros ir tai, kaip dabar supratau pasaulį. Nors tai nebuvo lemiamas veiksnys. Gyvenimas tai transformacija, ji turi savo ritmą ir savo tempus. Vienus įvykius keičia kiti, kad ir kaip šūdinai tu to nenori.

Praėjo savaitgalis…

Nesutikau Evelin, niekur jos nemačiau… Susirašiau su Šo. Evelin sirgo, bet ketino grįžti po kelių dienų. Net neįsivaizduojat kaip prailgo tos dienos. Kai įsivaizduojat begalybę, padauginkit ją iš dviejų. Daugmaž taip.

Tuo metu atrodė, kad pasaulis prarado savo spalvas. Viskas nubluko. Maniau, kad gyvenimas jau bus baigtas. Bet lygiai taip pat su kiekviena nesėkme, manė ir mano bendraamžiai. Vėliau taip mano ir suaugusieji. Vėliau kitos kartos. Ir dar kitos. Po kiekvienos nesėkmės seka, dar viena nesėkmė. Ir dar viena. Ir dar viena. Ir kiekvienąkart visiems atrodo, kad viskas jau baigta. Jei reiktų surašyti visas tas akimirkas į vientisą knygą, pasaulyje tam neužtektų popieriaus.

Evelin pasirodė. Ir aš nusprendžiau iškart imtis ryžtingų veiksmų.

- Evelin, man reikia su tavimi pasikalbėti, - pasakiau priėjęs prie jos.

Buvo pats pats rytas. Žalios mokyklos sienos kaip visuomet gadino nuotaiką. Nors sako, jog žalia spalva ramina. Bet gal dėl to, kad mokyklos.

- Um, gerai. Susitarkim per ilgą?

Neprieštaravau. Ilgoji petrauka čia trukdavo 15 minučių. Kitose regiono mokyklose bent 20 arba 30. Visuomet buvau įsitikinęs, jog visur vienodai, kol nesužinojau, kad yra kitaip.

Mudu susitikom ant laiptų. Kai kurios mokyklos turi labai ilgas laiptų eiles, kurios vedė link įėjimo. Tai buvo joms tarsi vizitinė kortelė. Skiriamasis bruožas ir velnias žino, daugiau kas.

Kartais ten vykdavo moksleivių fotosesijos ar mokyklos šventės. Arba buvo paleidžiama galva kalbėti apie tai, kaip buvo gera mokykloje…

Žinojau, jog turi turiu tai padaryti, jog turiu jos kažkaip paklausti. Turėjau surinkti žodžius. Pusę laiko kalbėjomės apie nereikšmingus dalykus. Bet gal tie nereikšmingi dalykai ir sudarė gyvenimą, kuris plaukė pro šalį.

Šiandien ji man atrodė visai kitokia. Pirmąkart ji man patiko. Gal tą vaizdinį mano galvoje sukūrė meksikietiška drama. Bet buvau šventai ja įsitikinęs.

- Evelin, ar nenorėtum su manim draugauti? Bent pabandyti, - prisiminiau kaip Pablas paklausė Estalitos.

Ji patylėjo:

- Aš nežinau, ką atsakyti. Tuoj bus pamoka. Man reikia pagalvoti.

Žiūrėdamas į ją jaučiau, jog tuoj kažkas atsitiks. Gal man tai išdavė smalsios, žalios jos akys. Gal lūpų kampučiai.

Ji ėjo per duris.

- Evelin. Tai kaip? - pasielgiau desperatiškai ją pašaukdamas.

- Aš nežinau.

Tai buvo gerai apgalvoto plano dalis. Ji norėjo man atkeršyti už visus tuos metus. Ji norėjo, kad dabar kankinčiausi. Aš nežinau, kas jai tai patarė. Gal Šo. Gal ji pati. Ne, tikrai ne ji. Maniau, kad ji buvo tam kiek per kvaila...

Visos mintys apie amžiną ir tikrą meilę išslydo iš rankų. Iš galvos.

Mūsų mieste nebuvo kino teatrų. Filmus arba torentindavai[1], arba laukdavai, kol juos rodys tokie apkriošę kultūros rūmai.

Apkriošę kultūros namai, tą vakarą rodė filmą, kuris pakeitė mano gyvenimą. Jis buvo apie poetą, kuris užsidarė beprotnamyje savo noru, kad suprastų, kur yra jo kūrybos ribos.

1 Torrentinimas – failų dalinimas P2P protokolu. Paprastai, kai pasakai BitTorrentai arba Utorent supranta daugiau žmonių. Nors P2P naudojamas failams dalinti, gana dažnai naudojamas ir nelegaliam turiniui platinti (aut. past.)

Kultūros centro
kino teatre

2008 - lapkričio 5
21:35
Bilietas €4

HE IS INSANE ONE OR LOVED ONE?

Dear,
Pablo

Starring the brightests stars of century in cinema

Nr. +370 319 65546 Vilties g. 4.

Filmas bus rodomas portugalų kalba su angliškais titrais. Bilietų kasos atidaromos 1 h prieš filmo rodymo laiką.

Bilietas kainavo 4 eurus, bet kasoj dirbo Vytiokas – mano tėvo draugas, tad jis mane praleido.

- Kodėl vienas? Į kiną visuomet reikia bent jau kokią paną atsivesti - visuomet Vytiokas su savo bajeriais.

- Klausyk, Vytiokai, - tėvui nepatiko, kad aš Vytioką vadinu vardu ir kreipiuosi tu, bet Vytiokas tam niekuomet neprieštaravo. - Atėjau filmo, tad neknisk proto.
- Gerai, gerai supratau.

Tas beprotis poetas turėjo kažką beprotiško, kažką įkvepiančio. Vaidyba nebuvo ryški, bet ji priešinga meksikietiškai dramai. Neryški, bet gili. Filme visi kalbėjo portugališkai. Vertimas pateiktas angliškais titrais. Man patiko kiekvienas ten tariamų žodžių skambesys. Ir tas beprotiška drąsus poeto elgesys. Nors jis buvo beprotis tai ką darė, atrodė žavu, įkvepiančio dideliems darbams. Ne taip, kaip tų mano nusmurgusių poetų darbeliai. Tas poetas, Pablas, viską darė su dideliu dramatizmu. Pablas visuomet su savo Estelita elgėsi labai pagarbiai, nors ši jį atstūmė.

Tuomet buvo vėlus ruduo. Vėsi naktis. Visos rudens naktys vėsios. Išsitraukiau smartfoną. Ir parašiau Evelin:
- Aš lauksiu tavo atsakymo, kol tu apsispręsi, - ačiū tau, Pablai.
- Ar lauksi 30 metų? - ji atrašė. Šios vietos filme nebuvo, tad teko nusigąsti.
- Nežinau. Galbūt. Bet, kad nereiktų ilgiau dviejų, - apimtas Pablo įkvėpimo.
- Oki. Sutarta.

Nesupratau ir ar tai buvo rimta. Tik norėjau, kad tai būtų rimta.

Tą vakarą parašiau pirmą ir paskutinį normalų savo eilėraštį:

Kartais mano mintys dingsta
pertrauktos kažko staiga…
Ir visi žodžiai vėl pranyksta
prisiminus man tave

Aš sau nebe priklausau daugiau,
Iš manęs atėmei viską jau,

Mano mintys pranyksta,
Vėl apie apie tave mąstau

Atleisk, myliu tave…
O visa kita jau pamiršau...

Po to laiko, daugiau visai neberašiau poezijos. Niekuomet. Tik parodijas. Pablas išmokė mane, kad tikri poetai būna savo laikmečio šaukliai. Aš toks nebuvau, o mano poetai – tuo labiau.

Kad ir šiandien:

Ir ko tie ~~prakeikti~~ poetai kankinasi?

Ne, ne kažkas ne taip

Ir ko tie suknisti poetai kankinasi?
Dėl akių, kurių neregės,
Dėl šypsenos, kurios nebus,
Dėl garbės, kuri neateis,
Dėl pinigų, kurių neužteks…

Visa kita vėliau pabaigsiu. Svarbiau nustatyti bendrą toną….

Gal savo laiku tai buvo mano žodinis prieglobstis nuo sumaišties? Labai jau trumpalaikis tas prieglobstis. Aš jo ten neradau. Taip ir tapau undergroundo rašytoju. Negalėjau pakęsti minties, kad vienas jo eilėraštis prilyginamas

vienam tekstui, bet ir viena ilgesnė knyga irgi prilyginama vienam tekstui. Kažkokia nelogiška lygybė.

Kiti su sumaištimi kovojo Dievo padėjimu. Aš buvau realizmo rašytojas, tad turėjau apsieiti be jo pagalbos. O ir beprotis nebuvau... Jis su manimi nekalbėjo kaip kalba su apsireiškimą, patyrusiais bepročiais, psichiatrijos ligoninėje. Kažkaip keista, jog šiais laikais, visuomet Dievas apsireiškia psichiatrinėj ligoninėj, o kai buvo rašoma Biblija, tokių ligoninių nebuvo.

Progai pasitaikius, darkart pasiūliau Evelin savo, tai ką tuo metu, laikiau meile... Taip, turbūt. Matyt. Meksikietiškos dramos protą susuko. Paskutinįkart būtent šioje stoty, kur jie dabar groja. Tai buvo vienintelė stotis, norint pabėgti iš šito miesto ir vienintelė stotis norint keliauti į kitus miesto rajonus. Arba man keliauti namo. Nors mano gyvenama vieta keitėsi keliskart, bet stotis - niekuomet.

- Aš nežinau, - ji vėl atsakė. - Po dviejų metų susitinkam čia ir pasakysiu.

Nežinau kaip, bet jos keršto planas pavyko tobulai. Tiek metų kentėjau, dabar atleisk, kentėsi tu.

Praėjo dveji metai.

Aš tikėjausi. Taip tikėjausi. Gal to mane išmokė filmai?

Geriausi santykiai visuomet tie, kurie grįsti abipusiu pasitikėjimu. Bet tai toli gražu, skirta nevisiems dėl pavydo scenų. Arba galbūt dėl to, jog kartais tai gali pavirsti santykiais iš inercijos. Kaip žinot, šuo – geriausias žmogaus draugas, kuris negali atsitraukti, kad ir ką jam darytum, net jei kartum. Yra ir posakis „šuo ir kariamas pripranta“, tai vienpusio pasitikėjimo pavyzdys. Arba In God We Trust, bet Dievas pats savaime, jis nepasitiki, reikalauja nuolat atlikti išpažintį. Vėliau pasakoja, kad sprendžia, kur paskirti tikintįjį ir nepasitikėjimo atveju, paskiria skaistyklą. Galbūt maldininkai juo ir labai

pasitiki, bet jis jais – ne. Nepamenu, kas tai pasakė. Gal Pablas? O gal jau ir gyvenimas?

Mintis laukti meilės dvejus metus, atrodė panaši į tai, ką buvau matęs filmuose. Ir kiek laiko gyvenau ta mintim. Bet Evelin? Ji nesirodė… Tai buvo žmogus, kuriuo negalima pasitikėti...

Nebuvo jokios galimybės su ja susisiekti. Kontaktai pasikeitę, o mane iš visur išmetė. Tokia ta smartfornų era, kai turi galimybes visas komunikuoti su visais, bet tuo pačiu su niekuo, nes esi atkertamas. Priežasčių nežinojau. Bet dabar žinau, jog ji siekė muzikantės karjeros. Ir štai praėjo 5 metai. Susitikome stotyje, kaip ir tarėmės. Prie pagrindinio įėjimo. Ji groja. Jos vokalas pripildo šią niūrią stotį spalvos, kad ir pro šalį. Šo sudrumstė protą, tą savo fraze:

- Pažiūrėk kaip atrodytų tavo gyvenimas.

Kažkoks girtas valkata, apšlapino grupės pinigų dėklą. Gitaristas iškart numetė gitarą ant žemės ir jį puolė.

- Blet, net padoriai kaip žmogui nusimyžt neleidžia! - sušuko valkata, visus nustebindamas.

Nuo to žmogaus juntamas alkoholio tvaikas. O veidas paklaikęs. Ilgi žili plaukai, styrojo į visas šalis. O veidas išvagotas gilių raukšlių. Bent jau outfitas, pas jį atrodė kaip pas mane dabar. To man jau buvo per daug.

Spaudžiau paskutinį savo uždarbio už pirmą novelę banknotą. Šiandien tikrai atrodžiau kaip valkata. Taip ir jaučiausi.

Jie rinkosi instrumentus. Dėjo juos į savo dėklus ir dėžes. Tik gitaros ne. Nusprendžiau prie jų prieiti pats ir nesiųsti paauglio.

Jie manęs nepastebėjo. Arba apsimetė nepastebintys. Visgi, Evelin atsisuko. Nieko nesakė. Tylėjo. Kokios beprotiškai gilios būta tos tylos. Ji persismelkė iki pat sielos gelmių. Atrodė, kad čia esam tik mes dviese su Evelin, o kiti žmonės – tik tarp kitko. Žiūrėjo tiesiai į mane savo mąsliomis

akimis. Visą purviną, visą apdriskusį, atsiduodantį apleisto pastato drėgmės, grybelio, alkoholio mišinio kvapu, nesiskutusį, apšepusį benamį, sutaršytais plaukais. Metantį į jos krepšį paskutinį savo pirmo uždarbio banknotą:

- Mano gyvenimas dar nesibaigė. Nežinau, kaip dėl tavo?

Pasakiau ir nuėjau neatsisukdamas. Sunkiausia neatsisukti... Visuomet sunkiausia.

Daugiau niekados jos nebe mačiau… Niekuomet.

Pabaiga